

OBEC LUBINA - INFORMÁTOR

Ročník XIII.

Číslo 1

Január — Február 2012

DAJ BOH ŠTASTIA TEJTO ZEMI !

**Daj Boh šťastia tejto zemi,
všetkým ľuďom v nej !
Nech im slnko jasne svieti
každý boží deň!
Nech ich sused v láske má,
nech im priazeň, pokoj dá,
daj Boh šťastia tejto zemi,
všetkým ľuďom v nej.**

**Dopraj, Bože, náruč lásky
všetkým bytostiam!
Nech sa každý teší,
že tu nie je sám!
Všetkým úsmev na tvári,
nech sa život vydará,
dopraj, Bože, náruč lásky
všetkým bytostiam!**

**Daj Boh šťastia celej zemi,
všetkým národom!
Nech im svetlo hviezdy lásky
ožiaruje dom!
Hladným chleba dobrého,
chorým zdravia pevného,
daj Boh šťastia celej zemi,
všetkým národom!**

**Dopraj, Bože, svojmu dielu
večné trvanie!
Nech sa samo nezahubí,
všetci prosíme.
Rybám čistej vody daj,
vtáctvo a zver zachovaj,
Daruj, Bože, svojmu dielu
večné trvanie!**

Slovenská koleda z r. 1730

Milí spoluobčania,

tak ako som sa vám prihováral prostredníctvom našich novín v minulom roku s trochu strachu a obavami pred nasledujúcim rokom 2011, ktorý ubehol rýchlo ako voda v rieke, plný predsavzatí a plánov, prihovám sa vám i tentoraz bohatší o skúsenosti, ktoré mi dávajú iba za pravdu.

V minulom roku sa nám podarilo niekoľko predsavzatí splniť a naplniť tak očakávania zo zmien, ktoré sa v našej obci udiali. Podarilo sa zveľadiť a naštartovať materskú škôlku, ktorá je predpokladom k tomu, aby školstvo v našej obci napredovalo. Za pomoci ochotných ľudí, ktorým chcem touto cestou poďakovať, sa podarilo oživiť tak dlho schátralý amfiteáter pod vrchom Roh, kde sa po dlhej dobe stretlo viac ako tisíc účastníkov osláv SNP. To všetko ma naplňuje istotou, že cesta, ktorou sme sa vybrali, je tá správna a ochota nás všetkých pomôcť a priložiť ruku k dielu pramení z čistej spolupatričnosti a citenia s našou obcou, z úcty k jej histórii i tradíciám zachovaným prostredníctvom kultúry a zachovávaní úcty k nej.

Verím, že i v nasledujúcom roku napriek rôznym víziám a predpovediam sa dokážeme zomknúť a spoločne zase prispieť svojou trochu pomoci ku zveľadeniu obce. Vaši predkovia to dokázali v bohatej histórii obce Lubina niekoľkokrát, preto dúfam a verím, že tomuto odkazu nezostaneme nič dlžní. Prajem vám preto šťastný a požehnaný rok 2012 bohatý na osobné úspechy, ktoré sa veľakrát dokážu pretaviť v úspech celého spoločenstva, veľa sily a osobnej slobody k vážnym životným krokom, ktoré toľkokrát znamenajú vážnu zmenu, zasahujúcu do života viacerých blízkych ľudí, v neposlednom rade hlavne veľa zdravia a optimizmu, ktoré všetci budeme v nasledujúcom období potrebovať.

Nech rok 2012 pre nás všetkých neznamená iba strach z budúcnosti, ale vieru v jeho prekonanie a silu vzoprieť sa i prípadnej nepriazni osudu. Všetkým bez rozdielu želim požehnaný a šťastný nový rok 2012.

Ing. Martin Beňatinský, starosta

Milí čitatelia!

Čas dozrel a my bilancujeme. Prešlo 21 rokov, ktorým sme sa „upísali“, pretože sme hlboko presvedčení o tom, že každý z nás by mal vo svojej rodnej obci zanechať po sebe nejakú stopu. My, ako učiteľky a vtedy poslankyne OZ, sme začali tam, kde sme videli najväčšie možnosti nášho uplatnenia — v kultúre. V priebehu dvoch rokov usilovného hľadania po archívoch sme dali dohromady

Ocenenie — Významná osobnosť Podjavoriny sme dostali v r. 2010. Zľava — Mgr. M. Fraňová, Ing. St. Štepanovic — richtár podjavorinských rodákov, Ing. O. Hrabovská

lubinskú históriu a za finančnej podpory vás občanov i rodákov, vydali k 600. výročiu prvej písomnej zmienky publikáciu LUBINA 1392-1992. Zároveň sme sa podieľali na tvorbe múzea. Otvárali ste nám svoje truhlice, rodinné albúmy, poskytli kontakty... Zo zahraničia prichádzali rodáci, ale aj partizáni Uhrovej skupiny, účastníci zahraničného odboja i americkí letci... A tak k 610. výročiu sme napísali ďalšiu — LUBINA 1392-1992-2002 a dopĺňali múzeum o zaujímavé exponáty. Chceli sme po sebe zanechať ucelené dielo i tým, čo prídu po nás. A tak r. 2006 sme vydali CD — lubinskú multimediálnu encyklopédiu, s ktorou sme získali 1. miesto na Slovensku v kategórii kultúrnohistorický materiál o obci. Spolupracovali sme na publikácii Cirkev naša lubinská a vydali Lubinský nárečový slovník. Od r. 2000 vydávame náš Informátor, ktorého 13. ročník č. 2012/1 práve čítate.

Pracovali sme s nadšením a z vlastného presvedčenia pri symbolickom finančnom ohodnotení. Robili sme to rady. Ale čas dozrel a my dávame priestor na realizáciu ďalším.

Ďakujeme vám za vašu podporu a priazeň. Posledné roky vaše predplatné a finančné príspevky plnili obecnú pokladnicu v sume cca 3 tisíc €. A tak je na čom budovať aj finančne. Lúčime sa s vami našou značkou.

Redakcia — Oľga Hrabovská a Ludmila Fraňová.

Prehľad dobrovoľných príspevkov a predplatného na INFORMÁTOR

- 30,- € D. Haruštiak, Drietoma (sponzorský príspevok na réžiu redakcie a distribútorov)
- 25,- € D. Hírošová, BA, A. Mikulcová, U Valenčíkov
- 20,- € O. Demková, M. Lieskové, Ing. D. Kotúč, Žilina, Mgr. M. Petrovič, Makov, 15,- € J. Trúsik, TN
- 10,- € M. Babjaková, BB, M. Sagarová, BA, O. Arbecíková, O. Potfajová, U Súpkov, M. Rubaninský, NM, P. Kolény, Pezinok, I. Štefík, ST, M. Kopec, Hrnčiarové

**Obecný úrad Lubina
úradné hodiny pre verejnosť**

Pondelok	7,00 —12,00	13,00 — 15,30
Utorok	7,00 —12,00	13,00 —15,30
Streda	7,00 —12,00	13,00 —17,00
Štvrtok	Nestránkový deň	
Piatok	7,00 —13,00	

Obedná prestávka 12,00 --13,00
 Obecný úrad Lubina č. 56 PSČ 91612
 Email — sekretariat@obeclubina.sk Telefón 032/7778165

BLAHOŽELÁME

Pred 90 rokmi na Nový rok rozľahol sa v dome Miškovicovcov v Miškech Dedinke detský krik. Dievčatko dostalo meno Anička. A stalo sa, že po celý svoj požehnaný život je človekom čínorodým, rozhladeným. Ku krásnemu životnému jubileu, aj keď poznačenom nedávnym odchodom svojho manžela, želáme pani

Anne Rubaninskej z Miškech Dedinky primeraného zdravia a dobrej pohody v kruhu svojich najmilších.
 Redakcia

BLAHOŽELÁME

Viliamovi Harušťákovi, riaditeľovi Osvetového domu Dr. M. Hodžu v Miškech Dedinke k významnému oceneniu pri príležitosti jeho životného jubilea.

- Medailu D.G. Licharda za celoživotné kultúrno-osvetové pôsobenie a rozvoj kultúry v obci Lubina-Miškech Dedinka — udelilo Národné osvetové centrum v Bratislave.

- Ďakovný list za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národov udelilo Trenčianske osvetové stredisko. Vil. Harušťák ocenenie prevzal 23.11. 2011 na slávnostnom večere udeľovania ocenení od MUDr. P. Sedláčka, predsedu TSK.
 Redakcia

RODNÝ DOM

Rodný dom. Ku nemu z lásky vyznávam sa. Tak je mnou, hoci už v troskách, ctený. V ňom bydlia napokon už len steny. Clivo mi. Vo mne má svojho vyhnanca. *Miloslav Slávik*

POĎAKOVANIE

Ďakujeme Ing. Dušanovi Slávikovi (syn M. Slávika) za knihu — výber z diela „**Čo na duši**“, ktorú daroval nášmu múzeu. Kniha vyšla pri príležitosti **100 rokov** od narodenia nášho významného lubinského rodáka evanj. kňaza, spisovateľa a prekladateľa **Miloslava Slávika** (5.10.1911 Lubina — 15.2.1994 Lipt. Mikuláš).

M. Slávik spolupracoval s nami pri vydaní prvej publikácie LUBINA 1392-1992, kde sú jeho spomienky i báseň. Darované básne v rukopisoch i viazané majú svoje čestné miesto v našom múzeu. O živote, poslaní kňaza i publicistickej práci sa čitatelia dozvedeli z publikácie LUBINA 1392-2002 a z CD multimediálna encyklopédia obce LUBINA, kde má pán farár Miloslav Slávik trvalé miesto medzi významnými lubinskými rodákmi.
 Redakcia

ŽIJÚ MEDZI NAMI

O tom, ako bude znieť v spoločnosti slovo pedagóg, učiteľ či triedny učiteľ, rozhoduje v prvom rade učiteľ sám...

Zo záverečnej práce Mgr. K. Malinkovej „Vplyv tvorivého učiteľa na rozvoj osobnosti žiaka“.

Mgr. Katarína Malinková je rodená „Bratislavčanka“. Tam prežila detstvo, školské roky a medzi žiakmi na prvom stupni aj časť svojho pedagogického pôsobenia. Veľkomesto jej ponúkalo možnosti pohodlnejšieho života, ale ju od malička ťahalo do prírody, ku kvetom a zvieratkám. Tento farebný a živý svet okolo seba citlivo vnímala, pozorovala a len tak pre seba zachytila na papier — štetcom či uhlom. Tak vznikali jej prvé „obrázky“.

Náš podjavorinský kraj spoznala ešte pred polstoročím, keď prišla v r. 1960 do pionierskeho tábora na Hrubú Stranu ako oddielová vedúca. Učaroval jej svojou rozmanitosťou a roztrúsenými osadami. Katkinu pozornosť upútali kopaničiarske domy, ktoré mali v sebe zvláštne čaro zašlých čias a prežitého života svojich obyvateľov. Možno už vtedy v nej zahniezdilo rozhodnutie, že sa raz do tohto kraja vráti. Netrvalo to dlho a o pár rokov si spolu s manželom kúpili v Cetune typickú a známu podjavorinskú usadlosť — „Roubalov mlyn“. Ten už zo svojho pôvodného vzhľadu veľa stratil a čakal na nových majiteľov. Manželia tu naplno popustili uzdu svojej pracovitosti i výtvarnému citeniu.

— Stretli sme tu veľa dobrých ľudí, ktorí nám pomáhali, poradili a našli s nami spoločnú reč. Za tou tvrdou „kopaničiarskou náturou“ sa skrývala otvorenosť, srdečnosť a pohostinnosť. Tešili sme sa na každý víkend, ktorí sme mohli spolu stráviť. Dom zakrátko slúžil rodine i našim priateľom ako víkendové sídlo, kde sme chodili pracovne relaxovať a v spoločnosti milých ľudí oddychovať. Postupne čas priniesol rôzne zmeny i v našej rodine, ale ja som už bola rozhodnutá, že v tomto kraji a medzi týmito ľuďmi chcem zostať. —

A tak od r. 1992 sa stala Mgr. Katka Malinková „Lubinankou“. Kúpila dom — bývalý pekárne na Hrnčiarovom, začala učiť na ZŠ v Starej Turej, neskoršie na ZŠ Samuela Štúra v Lubine, odkiaľ odchádzala už v dôchodkovom veku.

Počas svojej pedagogickej práce na ZŠ v Starej Turej i v Lubine sa Mgr. Katka Malinková zapísala ako tvorivý pedagóg, pre ktorého je práca s deťmi poslaním. Vedela sa priblížiť k svojim žiakom, pomáhala im prekonávať mnohé problémy vo vystupovaní a v reči. — Spomínam si na jeden úsmevný príbeh. Cez prestávku príbehol ku mne prváčik Janko: *Pani učiteľka, keď som si umýval ručičky a hubu, Ondrej ma surkél a ščípál do rici... Zrazu sa situácia obrátila a žiaci učili mňa. Svoju slovnú zásobu som si tak rozširovala o výrazy z tunajšieho pekného nárečia. S vystupovaním starších žiakov to bolo horšie. Dôležitá ale bola spolupráca s rodičmi.*

Práca učiteľa — elementaristu vyžaduje nesmiernu trpezlivosť a láskavý prístup, tvorí základ pre ďalšie roky štúdia a vzťahu ku škole. V triede som mala žiaka, ktorý nebol zrelý na školskú dochádzku a to aj napriek tomu, že bola odložená o 1 rok. Chlapec mal slabé rodinné zázemie, tak priľnul ku mne. Už v prvom ročníku mal všetky predpoklady na preradenie do osobitnej školy. Psychologička, u ktorej bol na vyšetrení skonštatovala, že s takým stupňom viazanosti žiaka na učiteľa sa nestretla. Postúpila výsledok vyšetrenia riaditeľke Pedagogicko-psychologickej poradne. V záverečnej správe napísala, že preradenie do iného školského zariadenia by žiak citovo nezvládol. Trvalo to tri roky, až sa nám podarilo v spolupráci so psychologičkou žiaka doviesť do takého štádia, že prekonal emócie a zvládol i prestup na inú školu, kde sa vyučil remeslu. —

Prezeráme práce bývalých žiakov. Na stene obývačky sú obrazy mladej výtvarníčky Lindy Chovancovej ako spomienka na talentovanú žiačku. (*O výtvarnom umení L. Chovancovej sme písali v Informátore 3/2009.*)

S pocitom hrdosti a zadostučinenia hovorí aj o Petrovi Hrašnovi zo St. Turej, ktorý tému problematika ekológie spracoval skutočne originálne. Experimentoval s farbami, zaujímavovo členil plochu, svojisky umiestňoval postavy... A výsledok? 5. miesto na celosvetovej súťaži výtvarných prác o ekológii v Tokiu.

Listujeme aj malé literárne práce žiakov, keď si každý „položil na papier“ svoje predstavy, sny, pocity... Zaujímavé bolo i písanie pozdravov a listov.

Mgr. Katarína Malinková ochotne pomáhala, keď bolo treba vyrobiť diplomy pre rôzne súťaže, pozvánky na spoločenské či cirkevné podujatia... Podpísala sa pod rôzne výtvarné práce svojich žiakov, mala na starosti výzdobu interiéru školy a niekoľko

Kresby uhlom

rokov viedla aj školskú kroniku. Spolupracuje i s nami pri vydávaní nášho Informátora. Na svoje každoročné pomaturitné stretnutia zhotovuje pre bývalých spolužiakov výtvarne originálne pozvánky. Dnes už pani učiteľka Malinková len s láskou spomína na svojich 48 rokov za katedrou, z nich 32 rokov ako elementaristka (1. a 2. ročník ZŠ).

Vďaka jej cieľavedomosti, pracovitosti a dobrým vzťahom s nami domácimi žije spokojne v dome, na úprave ktorého sa podpísala jej ruka. Vidieť to všade — steny vkusne zariadeného interiéru zdobia jej maľby, v upravenej záhrade s kvetmi, kde nájdu jej blízki a priatelia miesto na oddych a cez deň tam šantia mačka i psík. V pokore prijíma aj častejšie návštevy u lekárov i obmedzenú možnosť maľovania.

To najcennejšie, čo získala, nie je nič materiálne, a predsa bohaté. Na pozdrav z maturitného večierka jej bývalý žiak Juraj napísal — **Učiteľov som mal veľa, no Vy stále zostávate tá najlepšia zo všetkých, a tak vedzte, že na Vás nikdy nezabudnem.**

Redakcia

☞ Čo nového v škole ... ☞

Začiatok školského roka máme úspešne za sebou, aj prváci sa už aklimatizovali a oboznámili s prostredím, triedou a svojimi povinnosťami.

Deň zdravej výživy – 16.10 – sme tento rok prezentovali počas triednych akcií pod názvom „Deň jablka“. Jablko ako výborné ovocie pripravené na 100 spôsobov z domácich sadov, deti vlastnoručne pripravovali a spoločne stolovali. Niektorí skladali básne, iní vyrobili výtvarné projekty alebo ovocníčkov. Vďaka patrí i šikovným mamičkám za výborné koláče.

Spevácky talent predviedla **V. Drgoncová** na speváckej súťaži „My pop star“ v Novom Meste, kde sa umiestnila na skvelom 3. mieste s postupom do krajského kola v Považskej Bystrici. Blahoželáme a držíme palce!

Slovenská pedagogická knižnica vyhlásila súťaž o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice k Medzinárodnému

dňu školských knižníc 24. októbra 2011 pod názvom „**Význam knihy v živote**“. Už 5-tým rokom sme sa zúčastnili zaujímavou akciou, ktorú tematicky pripravila Mgr. I. Malá a organizačne zabezpečil každý triedny učiteľ. Čítanie s porozumením zaujímavého textu, kreslením, doplnené výkladom, videom, krátkym písomným overením porozumenia sme žiakom ukázali, že kniha vie byť dobrým spoločníkom aj zdrojom nových vedomostí. V prípade vysokého hodnotenia SPK máme možnosť získať finančný príspevok na doplnenie školskej knižnice.

K jeseni patrí padanie sfarbených listov zo stromov a pufkovanie vetrička, ktorý nám dovolí malé potešenie – púšťanie šarkanov. Z tohto dôvodu sme zorganizovali školskú akciu na Veľkej Javorine, kde sme predpokladali, že vietor vanie neustále a naše šarkany bude vidieť doďaleka. Neodradil nás ani ranný dážď, ani hmla, ani zima. Spoločne sme vystúpili k veži vysilača a vyskúšali šarkanov. Vlastnoručne vyrobený či kúpený, každý vzlietol. Niektorý vyššie, iný nižšie, jeden dlhšiu chvíľu, druhý kratšiu. Nič na tom, spoločne sme strávili pekné chvíle na čerstvom vzduchu. Odmennou nám bol nielen pohľad na ružové líčka detí, ale aj pohár teplého čaju a chrumkavé čerstvé šišky od našich kuchárov, za ktoré ďakujeme.

Ako každý rok, tak i tento nás 6. decembra navštívil Mikuláš so sladkým prekvapením vo veľkom koši a slávnostne nám rozsvietil vianočný stromček. Za peknú báseň či pieseň dostal odmenu každý. Najkrajším zážitok však bol voz ťahaný koňmi, na ktorom sa deti mohli previezť. Zvyšok dňa žiaci prežili už v nastávajúcej vianočnej nálade pri posedení v triednom kolektíve.

Vianočnú náladu sme si preniesli aj do zasaďacky OÚ, kde sme 19.12. v rámci vianočných trhov ľuďom ponúkali žiakmi a p. učiteľkami ručne vyrobené predmety s vianočnou tematikou, počúvali koledy, piesne a podvečer si spríjemnili malým pohostením.

Vážení rodičia budúcich prvákov. Určite riešite dilemu, na ktorú školu zapísať dieťa do prvého ročníka, pretože v našom okolí je viacero škôl poskytujúcich základné vzdelanie a tiež veľa faktorov, ktoré vašu voľbu ovplyvňujú. Preto by som vám rada dala do pozornosti našu školu, ktorá sa nachádza v peknom tichom prírodnom prostredí obce Lubina. Je to plnoorganizovaná škola, čo znamená, že poskytujeme základné vzdelanie od prvého až po

deviati ročník. V triedach je nižší počet žiakov, čo pri vyučovaní vysoko hodnotia nielen pedagógovia, pretože sa môžu žiakom individuálne venovať, ale aj samotní žiaci a čo je pre nás podstatné, aj ich rodičia. V primárnom vzdelávaní máme síce spojené ročníky v kombinácii prvý a tretí ročník a druhý a štvrtý ročník, čo je dôsledok momentálneho nižšieho počtu žiakov v škole, avšak možnosť rozdelenia žiakov do samostatných tried závisí od počtu zapísaných detí.

Podľa školského vzdelávacieho programu sa cudzí jazyk – anglický jazyk vyučuje od prvého ročníka, druhý cudzí jazyk – nemecký jazyk od šiesteho ročníka. Žiaci majú od prvého ročníka povinne voliteľný predmet etická alebo náboženská výchova. 80% predmetov je vyučovaná kvalifikovane. K dispozícii máme počítačovú učebňu, špeciálnu triedu s interaktívnou tabuľou, v areáli školy multifunkčné a asfaltové ihrisko. Po vyučovaní majú

žiaci možnosť navštevovať krúžkovú činnosť. Desiatu si deti môžu zakúpiť v školskom bufete. Deti majú možnosť stravovať sa v školskej výdajni po 5-tej a 6-tej vyučovacej hodine. Súčasťou školy je aj školský klub detí v prevádzke v čase po vyučovaní do 16:00 podľa záujmu rodičov.

Škola sa aktívne zúčastňuje rôznych vzdelávacích projektov. Deti podporujeme v zdravom štýle života – prednášky, besedy, dni výživy, šport, turistika. Nezabúdame ani na korene našich predkov v rodnej obci v predmete regionálna výchova, čím formujeme vzťah k vlastnej obci a budujeme k nej spolupatričnosť. Organizujeme školské podujatia k rôznym sviatkom, témam a výročiam v spolupráci s obcou a cirkevným zborom.

V spolupráci so zriaďovateľom tento rok mali rodičia možnosť finančného príspevku na dochádzku dieťaťa v hodnote 50,- €. V budúcom školskom roku plánujeme aj čiastočnú úhradu školských pomôcok. Ponuka je naozaj všestranná. Ak ešte stále váhate, kam umiestnite dieťa do školy, nezavrhujte nás na základe predsudkov a často neopodstatnených „rečí“, utvorte si vlastný názor tým, že sa prídete pozrieť, „ako učíme“ dňa 20.1.2012 od 8:30 hod. Prezrite si areál, triedy, vyučovanie v jednotlivých ročníkoch, nazrite do školského vzdelávacieho programu. Radi vám odpovieme na akúkoľvek otázku.

Zápis detí do 1. ročníka sa uskutoční 9. februára 2012 od 11:00 – 16:00 v budove školy. K zápisu je potrebné doniesť kópiu rodného listu dieťaťa a OP zákonného zástupcu.

Mgr. Erika Vrzalová, riaditeľka ZŠ s MŠ S.Š. Lubina
Aktuálne info o škole a jej živote: www.zslubine.edupage.sk

Pamodaj šťastia, lavička

Taký má názov jedna z Dobšinského krásnych (niekedy aj krvilačných) rozprávok. Ako dieťa som netušila, čo znamená „pamodaj“. Až v dospelosti som si „preložila“ ten pozdrav na „Pán Boh daj šťastia, lavička“. Dobře vychovaná dievčina pozdravila dokonca aj neživú lavičku (lávku) a jej slušnosť bola odmenená. Lavička jej v núdzi pomohla.

Počas víkendov, sviatkov a prázdnin býva na kopaniciach veľa cudzích ľudí, pravdepodobne hostí chalupárov. Často je možné stretnúť ich na prechádzke po ceste alebo v lese. Málokedy sa však stane, žeby niektorý z nich pozdravil, hoci je evidentne mladší. Netreba byť znalcom dedinských etikety či bontónu, aby sme si v tomto takmer ľudoprázdnom priestore popriali dobrý deň. V meste by sme to asi technicky nezvládli.

(pokr. str. 5)

Pamätám si, ako ma babička učili, že starších ľudí (a vôbec príchodzích) mám privítať prvá a v žiadnom prípade nie slovami „vitajte“, pretože by to vyzeralo, ako keby som ja im prikazovala privítať ma. Patrí sa povedať: „Vitám vás, tetičko, učičko“. Ak víta niekto mňa, odpovie sa „ďakujem, vitajte aj vy“. Idúc okolo pracujúceho človeka, je slušné pozdraviť ho pekným „pomož pámbó“, myslí sa tým samozrejme Pán Boh. A správna odpoveď znie „pámbo daj“ (Pán Boh daj). Dnes vás takto malokto pozdraví, o odpovedi nehovoriac. Škoda. Keď sa niekomu kýchne, treba povedať „pozdrav pámbó“ a odpoveď je „pámbo uslyš“ (vypočuj Pán Boh). Nieкто by možno povedal, že berieme meno Božie nadarmo (tu je asi potrebná konzultácia s našou pani farárkou), ale ak je to v dobrej veci...

S návštevou sa pri odchode lúčime slovami „zbohom pojdete“ (s Bohom pôjdete). Určite je veľa iných krásnych tradičných pozdravov, mne sa momentálne vybavujú len tieto a snažím sa ich bežne používať.

Veľmi rada tiež zaraďujem do svojho slovného prejavu rôzne „prüpövidky“ (nenapadá ma slovenský ekvivalent) či príslovia. „Jaký vitaj, taký bodaj zdrav bol“ nie je nič iné než „ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva“. Mojej babičke Betke, keď vraj sedela dlhšie, než by sa na mladú ženu patrilo, svokra vždy povedala s jemnou výčitkou v hlase: „Sec si Betka, sec, šak buoš v noci gace šit.“

Určite poznáte aj vy pekné starodávne slovné spojenia či príslovia, hádam by bolo hodno trochu ich „oprášit“.

Jana Mielcarková-Frantěch

Pekný a zaujímavý večer pre lubinských seniorov pripravili 28. októbra OÚ, cirkevný zbor a ZŠ Sam. Štúra v Osvetovom dome Dr. M. Hodžu v Miškech Dedinke. Radostnú a uvoľnenú atmosféru navodili melodické piesne dievčat, ktoré na husliach sprevádzala p. učiteľka Rybecká. Dobre sa počúvali i slová vďaky a uznania Mgr. Vrzalovej, riaditeľky ZŠ. Potešili i milé básne a zaujímavá i poučná bola prednáška ThDr. Juríkovej, lubinskej p. farárky.

Dlho budeme spomínať na prekvapenie, ktoré nám organizátori pripravili. Bola to odozva na všeobecný obdiv vianočných ozdôbnych guľ, ktorými bol vyzdobený minuloročné Vianoce stromček v kostole. Mali sme pripravené polystyrénové gule, ozdobné stužky a už stačilo

len počúvať a šikovne tvoriť patchworkový vzor. Technika a postup boli náročné na dôvtip a precíznosť. Nebolo núdze o vtipné reakcie a vytvorila sa úžasná pohoda. Ani sme nezbadali, ako už zručne vytvárame pekný vzor a akú silnú motiváciu na výrobu vlastných vianočných ozdôb si zo stretnutia odnášame.

A ako to už pri takýchto príležitostiach býva, nechýbalo ani tradičné pohostenie. Starosta Ing. Beňatinský pre všetkých navaril kapustnicu, ženy napiekli zákusky, uvarili čaj a tak sme spoločne strávili užitočne a príjemne pár večerných hodín.

Redakcia

☞ Sme hrdí na členstvo v Štefánikovej spoločnosti ☞

Spoločnosť Milana Rastislava Štefánika (SMRŠ) bola ustanovená na valnom zhromaždení 24.2.1990. Jej vznik iniciovali ľudia, ktorí významného košarišského rodáka, vedca, astronóma, diplomata a generála M. R. Štefánika nikdy neprestali milovať a uctievať.

V spomienkach sa mi vybavuje, ako v škole, ale i takmer v každej domácnosti visel na stene obraz s podobizňou Štefánika a pod ním napísané jeho životné krédo „Veriť, milovať, pracovať“. I vo vtedajších učebniciach dejepisu mal tento významný Slovák svoje miesto a školské výlety na Bradlo patrili k našim obľúbeným. Nevypadol z nášho historického vedomia ani po tom, keď sa na neho zámerne zabúdalo. Z pamäti nám nevyzmizli ani húfy ľudí idúcich v r.1968 na Bradlo. A potom znova len tiché spomínanie a občasný výlet k mohyle až do doby, kedy sme sa oficiálne stali členmi spoločnosti, ktorej poslaním je sprostredkovať poznatky o živote a diele M. R. Štefánika. V priebehu dvoch desaťročí sa naša spoločnosť obohatila o nové poznatky nielen vďaka časopisu Bradlo či schôdzam a seminárom, ale aj na zájazdoch, ktoré poriada zakladajúci člen a bývalý dlhoročný predseda SMRŠ Mgr. Peter Uhlík. Sú to poznávacie zájazdy po stopách M. R. Štefánika, na miesta bojov prvej i druhej svetovej vojny, po stopách histórie a viery našich predkov. Veľa sme sa dozvedeli z prednášok, kníh, ale aj zaujímavých dokumentárnych filmov —

Štefánik — príbeh hrdinu v réžii Dr. J. Kanisa (životný príbeh M.R. Štefánika je rozdelený na 4 časti, v predaji je 4. časť — posledný deň hrdinu, prvé 3 časti sa dotvárajú vo filmových ateliéroch). Na 21. VZ 15.10 2011 v Piešťanoch sme videli dokumentárny film „Štefánik a Tahiti“ v réžii P. Beňu, ktorý má významnú historickú hodnotu.

V dňoch 16. - 21. 5. 2011 sme absolvovali zaujímavý a v mnohom poučný poznávací zájazd. Prvá zastávka bola 2 km od Regau v evanjelickom múzeu horného Rakúska. Obdivovali sme vzácne biblie a rôzne cenné exponáty. Film o dejinách kresťanstva a prenasledovanie protestantov umocnil naše dojmy. Nocovali sme už tradične v Augsburgu, v meste, ktoré je spojené s našou evanjelickou cirkvou. Navštívili sme Worms, kde Martin Luther obhajoval svoje učenie. V úcte sme zastali pred jeho pamätníkom, ktorý spolu s inými reformátormi (J. Hus, F. Melancton) pripomína svetu ich postoj k cirkvi, osobnú pokoru, hlbokú vieru v Boha a v spravodlivosť.

Nádherná bola cesta popri rieke Rýn — pohľad na hrady, zámky, vinice a príjemné posedenie pri dobrom vínku...

Nocovali sme v Prume, v blízkosti belgických hraníc, pretože ďalší deň nás čakalo Waterloo a potom Brusel. Bol to krásny, ale náročný deň. Európsky parlament so sprievodcom, prehliadka mesta, známe Atómium, Mini Európa... Z nadšenia nás vrátila do reality zastávka pri pomníku v Malmede, kde Nemci 16.12.1944 zastrelili 88 bezbranných amerických zajatcov. Ráno sme sa tešili na bohatý a vplyvný Luxemburg. Prehliadka mesta, bohato vyzdobeného kostola s ostatkami Jána Luxemburského i nová časť, kde sídli generálny sekretariát Európskeho parlamentu v nás zanechala nezmazateľný dojem. A ďalšie dni — starobylé univerzitné mesto Heidelberg, čarovný Rottenburg, obdivovaný Norimberg či Regensburg s Walhallou — halou významných osobností, boli pre nás tou najkrajšou odmenou za členstvo v SMRŠ.

Redakcia

Z činnosti OD Dr. M. Hodžu v Miškech Dedinke a spoločenských organizácií na kopaniciach

*28.10. — „október — mesiac úcty k starším“ — taký názov malo podujatie, ktoré zorganizovala obec Lubina, evanj. cirkevný zbor, ZŠ S. Štúra a MOS. V programe vystúpili ZŠ S. Štúra, prednášku o živote a diele M. Miloslava Hodžu mala miestna p. farárka. V rámci tvorivých dielní si seniori vyrábali vianočné ozdoby

* 5.12. — kapustovo-lekvárový večer.

* 6.12. — mikulášsky stolnotenisový turnaj mužov

*10.12. — rodinné a priateľské posedenie z príležitosti 50. narodenín Ivana Potfaja

*14. 12. — záhradkársky večer, beseda a výmena skúseností z pestovania a uskladňovania ovocia a zeleniny

*23.12 — sviatočná vianočná relácia v miestnom rozhlas

Stále akcie: 1x týždenne príprava FS Javorinka rozhlasové relácie, otvorená knižnica podľa potreby, 2x týždenne stolný tenis

Pozývame občanov 31.12.2011 o 24:00 hod. do ulíc na Hrnčiarovom, Miškech Dedinke a osadách na kopaniciach na uvítanie Nového roka 2012.

Pripravujeme:

* novoročný stolnotenisový turnaj mužov

*7.1. 2012 — výročná hodnotiacia schôdza hasičov v M. Dedinke

*15.1. 2012 — výročná hodnotiacia schôdza MS SČK M. Dedinka

*21.1.2012 — spoločenský ples na miestnenky, organizuje ZRPŠ pri ZŠ Samuela Štúra Lubina

*11.2., 18.2., 25. 2.2012 — tradičné pochovávanie basy s kultúrnym programom FS Javorinka

Viliam Harušťák, riaditeľ OD Dr. M. Hodžu

Tradičný kapustovo-lekvárový večer

s príchodom Mikuláša pripravil 5. decembra riaditeľ OD Dr. M. Hodžu v Miškech Dedinke pre temer 80 ľudí z kopaníc, dediny i blízkeho okolia.

Príjemnú atmosféru navodila báseň M. Rázusa ADVENT, ktorú nám ako pozdrav poslala naša čitatelka Doc. MUDr. Zlata Šallingová z Košíc. Ing. Anka Riecka, ako vždy, zaujímavovo hovorila nielen k téme večera, ale zodpovedala na mnohé zvedavé otázky ohľadom potravín. Zakaždým pride s niečím novým, zaujímavým, čo v praxi potom všetci odskúšame.

Hodnotili sme 16 vzoriek kyslej kapusty a 24 vzoriek všakového lekváru. Zhodli sme sa, že najlepšiu kyslú kapustu mala Miladka Solovicová z dediny, Elenka Ostrovská z Podkoznic a Lydka Tupá z Hrnčiarového. Nebolo jednoduché vybrať ani z množstva lekvárov — slivkových, belicových, marhuľových, malinových, šípkových, jahodových... Ale vyhodnotili sme! Najviac chutili šípkové lekváre Janky Chudíkovej a Vi. Pagáča, aj malinový lekvár Miladky Solovicovej. Po tomto „predjedle“ už nosili na stoly trojakú kapustnicu a chlieb. Varili — starosta Ing. Martin Beňatiský, Danka Harušťáková a Braňo Znachor. Všetky boli výborné, veľmi chutila i starostova, pre nás netradičná, kapustnica z východu.

K dobrej, srdečnej a priateľskej atmosfére prispeli i mäkučké kapustníčky Elenky Krúpovej z M. Dedinky, vynikajúce makovníčky Olgy Pottfajovej od Súpkov, chutné piza-rožky Miladky Solovicovej, obľúbené slimáčky Milky Jarábkovej zo Záhradskej i chutné, uhniličané mišpule. Všetky tie dobroty sme zapíjali „tuhým“, čo priniesli chlapi, a voňavým čajom. Na záver nás „prebrali“ dvaja štedrý Mikuláši, s košmi plných jablák a sladkostí. Bol to, ako vždy, vydarený večer. Na budúci rok budú k lekváru aj palacinky. Pozývame vás!

Pozrite si našu stránku www.obclubina.sk

Redakcia

Varenie slivkového lekváru v kotle.

Ako sa varil slivkový lekvár.

„Váriš kašu, variš, ale jest' ju nebudeš,“ takto sa hovorí v jednej ľudovej rozprávke a mohlo by sa povedať i toto: „Váriš lekvár variš, ale jest'

ho nebudeš!“ I toto sa stávalo, keď naši predkovia varili lekvár v kotle alebo v drevenej „kisni“ obitej plechom. Zišli sa susedia, „naščíkali“ slivky a varilo sa. Pri miešaní sa striedali celú noc. Niekedy, ale málokedy, sa stalo, že miešač posilnený slivovičkou (veď bola zima) zaspal, lekvár prihorel, alebo nedajbože aj zhorel. No keď sa vydaril, to bolo BIO jedlo! Dal sa krájať ako chleba, dokonca liečil. Starí ľudia ho prikladali na zapálené miesta, vredy, zdureniny. Bol výborným liekom „bez doplatku“! Každú sobotu sa piekli lekvárové „báleše“ posypané makom, lekvárové buchty, využil sa na lokše, palacinky, parené buchty i ako jednoduchá nátiierka na chlieb. Slinky sa človeku zbiehajú nad týmto darom prírody.

Vlasta Dunajčíková

Čaro fašiangov a zabijačiek

Fašiangy — čas od Troch kráľov do Popolcovej stredy býval najveselším obdobím s hojnosťou jedla. Bol to čas zabijačiek, páračiek, zábav a spoločenských podujatí. Dnes zo všetkého zostali iba plesy a u nás i tradičné „pochovávanie basy“, podujatie široko-daleko známe a navštevované.

Zabijačka bola veľmi očakávanou chvíľou i príležitosťou na stretnutie a pohostenie rodiny. V predvečer tejto rodinnej udalosti gazdiná nachystala hrnce, misy, krúpy, ryžu a všetky dôležité prísady vrátane domácej majoránky. Gazda nachystal koryto, kotol a do fľaše dobrú pálenku. Ráno sa všetci poschádzali, privítali sa kalíškom ostrého a už ťahali brava z chlieva. Gazdiná pribehla s misou na krv a keď sa podarilo brava dobre „omráčiť“ a pichnúť, mohli začať s opaľovaním a škrabaním srsti. Potom brava zavesili na trám, alebo trojnožku, rozrezali a už sa kmitalo s misami pre pečienku, črevá, deti dostali kúsok opáleného chrumkavého ucha a chlapi mali dôvod na pohár hriateho. A keď bol už

Zabijačka u Machajdíkov

rozobratý brav v komore, zišli sa všetci pri stole, kde už rozvonjavala pečienka alebo smažená podhrdliina. Potom ženy „rozoberali črevá“, preliali ich, oprali „aj v kofkých vodách“, aby boli čisté a už sa mohli robiť klobásky, jaternice, tlačienky, krájať slanina a „sortírovať“ mäso, kožu, kosti podľa potreby. Gazdiná si prišla po peknú „chrbtovinu“ z ktorej uvarila polievku s chlebovými „šmidkami“, iná pomocnica v kuchyni už „plakala“ pri strúhaní chrenu. Bol to obed, ktorý sa nedá uvariť hocikedy, len na zabijačke. A keď všetko išlo, ako malo, v predvečer už v kotle sa miešala krvavá kaša, vo veľkom hrnci sa „vytápala slanina“, na šporáku vrela kapustnica a v trúbe sa pieklo mäso a jaterničky. Bola to hostina! Gazdiná potom nadelila „karminu“ rodine a susedom, každému sa ušiel tanier kaše, jaternice, kapustnica a často aj kus mäsa. Bol to pekný zvyk, lebo počas zabijačiek sa príbuzní i susedia takto obdarúvali a mali hojnosť jedla všetci. A vy, milí čitatelia, ak máte doma bravka, urobte si hostinu v kruhu svojich blízkych, ak nie, napečte si aspoň slivkových bálešov, a ak nemáte ani bravka, ani lekvár, potešte sa pohľadom na fotografie a pri čítaní nášho článku.

Redakcia

Za JUDr. Ivanom Hrušovským
(7.9.1921 — 19.10.2011)

Krátko po jubilejných 90. narodeninách zomrel náš podporovateľ a priateľ

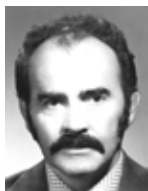
JUDr. Ivan Hrušovský.

Patril medzi významné osobnosti domáceho odboja počas 2. svetovej vojny i významné osobnosti svojho rodného Nového Mesta nad Váhom. Sme mu hlboko vďační za jeho priazeň a všestrannú podporu v našej práci i za vrúcny vzťah k našej obci.

Češť jeho pamiatke!

Redakcia

Za Jánom Rubaninským
(13.6.1920 — 22.10.2011)

Došiel do poslednej stanice svojej pozemskej púte človek obdarený mnohými schopnosťami. Venoval ich na prospech svojej rodnej obce a stal sa tak významnou osobnosťou lubinskou. Vyše troch desaťročí viedol naše JRD, miškech hasiči pod jeho vedením dosiahli celorepublikové víťazstvá, prezentoval záujmy obce a kraja na vtedajšej politickej úrovni. V r. 1991 stál pri znovuoživení urbárskeho spolku. Ceníme si jeho spomienky na obdobie vojny, keď nám vydal svedectvo o protifašistickom odboji a o svojom niekoľkokomesačnom utrpení v nemeckom koncentračnom tábore.

Češť jeho pamiatke!

Redakcia

† SPOMÍNAME †

Spomienka v srdci bolí, zabudnúť nedovolí ...

Dňa 10. novembra 2011 uplynulo 30 rokov, čo nás navždy opustil drahý manžel, otec

Štefan Ježo.

S úctou a láskou spomínajú manželka Eva Ježová a deti Peter, Jana, Pavol a ostatná rodina.

† SPOMÍNAME †

Čas plynie a nám zostali už len spomienky ...

V júni 2011 uplynulo 17 rokov od smrti našej drahej mamy a babičky

Viktória Výchlopovej.

V októbri 2011 uplynulo 10 rokov od smrti nášho drahého otca a starého otca

Milana Výchlopna.

S láskou a úctou spomínajú dcéry s rodinami a ostatná rodina.

† SPOMÍNAME †

Spomíname, prajeme tichý spánok v rodnej zemi a ďakujeme za všetko dobré, čo pre nás vykonal...

V tomto roku si s láskou, úctou a vďačnosťou pripomíname výročia smrti našich drahých príbuzných:

- 40 rokov **Ján Janovic** — krajinový cestár,
- 47 rokov **Katarína Janovicová**, rod. Solovicová,
- 24 rokov **Pavel Janovic** — elektrikár, letec,
- 15 rokov **Anna Trandžíková**, rod. Janovicová,
- 3 roky **Alžbeta Jankovičová**

Za všetkých 47 potomkov E. Hajtmánková, Bratislava

Gustáv Mikulec

(10.9.1926 — 26.10.2011)

Klesli ruky, ktoré veľa pracovali, dotýklo srdce, ktoré sme milovali. Odišiel tíško, niet ho medzi nami, no v našich srdciach bude žiť spomienkami...

Lúči sa s ním manželka Anna, dcéra Jarka a priateľom Jozefom a vnučkami Luckou a Lenkou, lúči sa celá pozostalá rodina. Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary. Vďaka patrí aj p. farárke ThDr. E. Juríkovej za dôstojnú rozlúčku a MUDr. M. Šmídovej a zdravotnej setre A. Hrašnej za lekársku starostlivosť.

Smútiaca rodina

♂ **Naši jubilanti január — február** ♀

91 rokov	Anna Klimová, Lubina	501
	Jozef Križko	258
	Katarína Trúsiková	120
90 rokov	Anna Rubaninská	949
88 rokov	Štefan Pekník	64
85 rokov	Mária Hornáčková	709
84 rokov	Božena Evinicová	898
83 rokov	Miloš Slávik	333
	Anna Dunajčíková	870
	Oľga Setvákova	591
	Emília Majtásová	384
	Emília Gulánová	766
	Alžbeta Podolanová	823
82 rokov	Anna Malečková	953
81 rokov	Anna Hornáčková	861
	Pavel Tučka	641
	Emília Sameková	91
	Margita Havlíková	990
80 rokov	Emília Lobíková	441
75 rokov	Branislav Majtás	138
60 rokov	Milan Dunajčík	976
	Ján Krenek	56
	Anna Pagáčová	988
	Štefan Zámek	361
	Žofia Kršková	495

Odišli spomedzi nás

Pavel Uher z Hrušového	89-ročný
Pavel Rojko	86-ročný
JUDr. Ivan Hrušovský z BA	90-ročný
Anna Solovicová	87-ročná
Ján Rubaninský	91-ročný
Gustáv Mikulec	85-ročný
Ľudmila Gregorová	75-ročná
Vincent Púček	57-ročný
Anna Hrašná	90-ročná
Viliam Petrovič	77-ročný

POĎAKOVANIE

Neplačte, že som odišiel, len tichý pokoj mi prajte...

Ďakujeme všetkým príbuzným a známym, ktorí sa prišli 25.10. 2011 rozlúčiť s našim drahým manželom, otcom, starým otcom, bratom a príbuzným

Jánom Rubaninským.

Úprimne ďakujeme za prejavy sústrasti i kvetinové dary a p. seniorke ThDr. E. Juríkovej za dôstojnú rozlúčku.

Manželka, dcéry Anka a Janka s rodinami, sestra Anna a ostatná smútiaca rodina.

† SPOMÍNAME †

Čas plynie, spomienky v srdci bolia, zabudnúť nedovolia...

Dňa 15. novembra 2011 uplynulo 50 rokov od smrti nášho drahého otca

Gustáva Petroviča

a 22. novembra 2011 38 rokov od smrti milovanej mamy

Ľudmily Petrovičovej, rod. Mackovičovej.

S úctou, láskou a vďakov spomínajú dcéry Zorka, Vilma, Jarka, syn Drahoslav a ostatná rodina.

NAŠE KORENE — LUBINA HISTORICKÁ

(72. pokračovanie)

Rok 1938 bol rokom veľkých politických i hospodárskych udalostí. Nad Európou, Československom i našim podjavorinským krajom sa stmievalo. Kronikár Adam Špitka píše: *Severná polárna žiara, viditeľná v celej Európe, bola akoby predzvesťou nepokojov medzi národmi ...*

Na oživenie pamäti pripomenieme si najdôležitejšie udalosti. Rozpínavosť nacistického Nemecka a jeho vládcu Adolfa Hitlera nepoznala hraníc. V marci vstúpili do susedného Rakúska nemecké jednotky a vodca Hitler vyhlásil „anšlus“ (pripojenie) Rakúska k Nemeckej ríši.

Začalo prenasledovanie Židov a všetkých, ktorí sa postavili na odpor voči nacizmu. Osobitným nariadením boli Židia prinútení prihlásiť všetok svoj majetok doma i v zahraničí a tým ich vyradili z hospodárskeho života. Do dejín ľudstva sa navždy zapísala „krištáľová noc“ — protizhidský pogrom, ktorý zorganizoval rišsky minister propagandy Jozef Goebbels. Jednotky nacistických organizácií zapalovali synagógy, plienili a ničili židovské obchody, budovy, zariadenia... Prívlastok „krištáľová noc“ dostala podľa ohromného množstva rozbitého skla výkladov a okenných tabúl. Zavraždili 90 Židov a viac ako 26 tisíc zatkli a odviekli do koncentračných táborov. Začali neuveriteľné represálie, ponižovanie a vylúčenie Židov z verejného života. Nacistický režim ohrozoval ich existenciu. Veľká časť židovského obyvateľstva, vedcov, umelcov a tých, ktorí nesúhlasili s nacizmom sa vysťahovala za hranice Európy.

V máji 1938 ČSR vyhlásila čiastočnú mobilizáciu. Na Slovensku sa predstavitelia Hlinkovej slovenskej ľudovej strany HSĽS usilujú o autonómiu Slovenska v rámci československého štátu. Vzniká autonómna vláda, na čele ktorej je katolícky kňaz Dr. Jozef Tiso. Premiér československej vlády Dr. Milan Hodža znechutený politickými udalosťami odstupuje z postu, jeho miesto zaujme generál Jan Syrový a vláda vyhlasuje všeobecnú mobilizáciu. Postavila do pohotovosti 34 divízií svojho vojska a odmietla požiadavky Nemeckej ríše na odstúpenie pohraničných krajov obývaných Nemcami.

Lenže štyria mocní — Hitler, Mussolini, Daladier a Chamberlain rozhodli „o nás, bez nás“, keď v Mníchove podpísali dohodu, ktorou české pohraničné územie „Sudetenland“ pripadlo Nemecku a nariadili nám vyriešiť otázku maďarskej a poľskej menšiny.

V októbri obsadilo nemecké vojsko Petržalku, ktorá mala vtedy viac ako 14 tisíc obyvateľov, z toho vyše 3 tisíc nemeckej národnosti. Po návšteve Hitlera obsadili aj Devín, a tak Slovensko stratilo ďalšie územie i obyvateľov.

Prezidentského úradu sa vzdáva aj Eduard Beneš a odchádza do exilu. Nový prezident je Dr. Emil Hácha.

V novembri zahraniční ministri Nemeckej ríše a Talianskeho kráľovstva na zámku Belveder vo Viedni zmen-

Posledná žatva pred mobilizáciou v r. 1938 (v strede Miloš Uher so žnicou Emíliou Galkovou, vyd. Zatkalkovou).

šili mapu Slovenska o viac ako 10 tisíc km² (viedenskú arbitráž). Posunuli maďarsko-slovenské hranice po Senec, Galantu, Nové Zámky, Lučenec, Košice...

Zlovestný mrak nastávajúceho obdobia nepokojov, politického i rasového prenasledovania a strachu z vojny zotrval na oblohe počas celého roka. Ku jeho koncu rozpustili aj Komunistickú stranu Československa.

Ako sa tieto udalosti dotkli našej Lubiny?

Učitelia so žiakmi a mládežou pripravili 30. januára honosné oslavy 60. výročia narodenia Dr. Milana Hodžu, prvého ministerského predsedu — Slováka. S horiacimi faklami a s hudbou šli cez celú dedinu a pozývali občanov do Kultúrneho domu G. Zocha na prednášku a kultúrny program.

Po vyhlásení všeobecnej mobilizácie v r. 1938 odišlo veľa mladých chlapcov z dediny i z kopaníc. Doma zostali deti, ženy, starci, na poli nepozberaná úroda, nepoorané a nezasiate role.

Cvičenia civilnej protiletectkej obrany (CPO) so všetkými svojimi zložkami (samaritánska, asanačná, poplachová) prebiehali podľa plánu a potreby. V Kultúrnom dome G. Zocha bol umiestnený Červený kríž a zriadená divízna nemocnica pre prípad ošetrenia ranených vojakov. Oddiely vojakov sa v obci striedali v niekoľkodňových intervaloch. Vojaci boli ubytovaní po domoch, ale i v kultúrnom dome a určitý čas aj v škole.

Vojenské veliteľstvo poskytlo našim ľuďom na jesenné práce vojakov aj kone. V dome Martina Štepanovica bolo ubytovaných päť vojenských kňazov. Z nich jeden, evanjelický farár Ďuriš, zastupoval nášho zborového farára Ludovíta Vajdičku, ktorý musel tiež v rámci mobilizácie narukovať. Ľudia v dedine nevedeli pochopiť situáciu pána farára Ďuriša, ktorý v nedeľu v kostole kázal a v pondelok už s nimi musel kopať na poli zemiaky.

Vyhlásenie o autonómii Slovenska v rámci československého štátu na čele s prezidentom Tisom prijali Lubinania pasívne. Len podomovým obchodníkom „hauzirantom“ pribudlo viac starostí s vybavovaním legitimácie a povolenia obchodovať na českom území. Mnohí stratili svoje veľmi dobré „rajóny“ odčlenením nemeckého aj maďarského územia.

Koncom roka bola v obci pokojná situácia. Živí a zdraví sa vrátili všetci narukovaní chlapi a život sa uberal svojim všedným tempom. Na zlovestnú predpoveď polárnej žiary pomaly zabúdali...
Redakcia

☞ Čo neodviaľ čas ☜

Mala som žiačka — veľkého mudrlanta s obrovskou predstavivosťou až fantáziou. Prejavoval sa najmä po vypočutí rozprávok, ktoré svojsky komentoval a vylepšoval.

Napríklad: „Šípková Ruženka si mala kúpiť hodzinky, čo hrčá a nemosela tak dúho spať.“

Alebo: „Čo sa ten Janko Hráško teperil po krave, šak ho móhla zabít ocasom!“

A ešte: „Tú velikánsku repu móhel dzedko vytáhnúť velice lachko sám. Stačilo íciť do kamenolomu, vypýtať si od ujca Švokéch trochu streliva a bol by ju mal hned aj posekanú.“
Vlasta Dunajčíková

OBEC LUBINA — INFORMÁTOR vydáva Obecný úrad Lubina, tel/fax 032/7778175. Redakčne upravuje komisia pre rozvoj, vzdelanie, kultúru a šport, zodp. redaktor Ing. Oľga Hrabovská, red. rada: I. Krúpa, Mgr. L. Fraňová, Vil. Harušťák, ThDr. E. Juriková, M. Kopeck, Mgr. A. Machajdík, Mgr. A. Neboháčová, E. Ostrovská. Registrované MK SR pod č. EV 2846/08.

E-mail: hrabovskaolga@azet.sk
internet— www.obeclubina.sk